

บทที่ ๓

กลไกการเสริมสร้างสมรรถนะการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

๓.๑ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะทั้ง ๕ ด้านเข้าไปเสริมสร้างการบริหารงาน กิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลักถึงการนำเอาหลักกลไกสมรรถนะทั้ง ๕ ด้านเข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ผู้วิจัยขอสรุปโดยแยกประเด็นหัวข้อต่างๆ ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ในการนำเอาหลักกลไกต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะทางด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation) ทำให้ได้ทราบว่าทางคณะพระสังฆาธิการได้มีการนำเอาหลักกลไกทางด้านการทำงานอย่างมีระบบ เข้าไปช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางด้านการปกครอง ก็เพื่อจะทำให้การปกครองของคณะพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูนนี้ มีการทำงานไปได้อย่างมีรูปแบบ ตามกฎหมาย ข้อบังคับของทางมหาเถรสมาคมได้ พร้อมกับมีการทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียรในการทำงานทางด้านการปกครอง^๑ เนื่องจากว่า พระสังฆาธิการนั้น ได้มีการนำเอาหลักกลไกทางด้านการทำงานอย่างมีระบบ เข้าไปช่วยเสริมสร้างสมรรถนะการทำงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางด้านการปกครอง เข้ามาช่วยในการทำงานแล้ว ก็จะทำให้งานทางด้านการปกครองคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเมืองลำพูนนี้ก็จะมีการทำงานที่ดีขึ้น และเมื่อเกิดปัญหาทางด้านใดนั้น ก็จะสามารถหาวิธีการที่ช่วยในการแก้ปัญหานั้นๆ ได้อย่างรวดเร็วขึ้น จนทำให้งานมีคุณภาพตามที่ทางสำนักงานเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูนได้มีการสั่งการลงมาให้บริหารจัดการ นั้นเอง^๒ อีกทั้งเมื่อเราได้มีกลไกการทำงานอย่างมีระบบแล้วนั้น เมื่อเกิดปัญหาหรืออุปสรรคใดๆ ในการทำงานผู้ที่ได้รับมอบหมายการทำงานนั้น ก็จะสามารถกล้าที่จะตัดสินใจในการทำงาน แม้ว่าจะมีความเสี่ยงก็ตาม แต่ในการตัดสินใจแต่ละครั้งก็จะมี การเน้นความมีส่วนร่วมใน

^๑ สัมภาษณ์ นายเสน่ห์ สายเย็นใจ, ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม, วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๒ สัมภาษณ์ พระครูสิริสุตานุยุต,ดร., ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

การทำงานทางด้านการปกครอง ส่วนสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา คณะพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองลำพูน ก็ได้มีการใช้กลไกการทำงานแบบกำหนดเป้าหมาย ในการบริหารงานของการเผยแผ่ โดยอาจจะใช้กลยุทธ์ในการบรรยายที่สามารถสร้างความสนใจได้ ซึ่งพระสังฆาธิการ อาจจะมีการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถเข้ามาช่วยในการเผยแผ่ งานทางพระพุทธศาสนาได้ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์ เข้ามาช่วยในการแสดงภาพต่างๆ ที่เข้ากับ เนื้อหาของการบรรยายหลักธรรมเพื่อที่จะให้ผู้ที่ได้นั่งรับฟังธรรมะนั้นเห็นภาพในเรื่องหลักธรรมนั้นๆ อย่างชัดเจนและสามารถสร้างความเข้าใจได้มากยิ่งขึ้น^๓ และสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในด้าน ศาสนศึกษา ได้มีการใช้โดยได้ใช้กลไกทางด้านการทำงานแบบมีแผนการสอน นำเข้ามาประยุกต์ใช้ นั้นเอง ก็เพื่อที่จะทำให้การทำงานทางด้านการศาสนา มีรูปธรรมในการทำงานคือ จะทำให้การทำงานออกมาอยู่ในรูปแบบที่ดี มีวิธีการ ขั้นตอนในการจัดการ และเมื่อพระสังฆาธิการได้มีการเผยแผ่ องค์ความรู้ให้แก่เด็กนักเรียนแล้วนั้น ในแต่ละปีพระสังฆาธิการก็จะต้องมีการติดตามดูผลสัมฤทธิ์ว่า เด็กนักเรียนที่เราได้ไปสอนนั้นเขาได้รับองค์ความรู้มากเพียงใด โดยอาจจะใช้หลักการประเมิน ทดสอบวัดผลในการเรียนการสอนถ้าหากนักเรียนนักศึกษา สามารถที่จะตอบคำถามได้นั้น ก็ถือว่า การสอนของพระสังฆาธิการนั้น ประสบผลสำเร็จในการสอน แต่ในทางกลับกันทางยังไม่สามารถทำได้ ถึงเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้พระสังฆาธิการก็ควรจะมีการแก้ไข วิธีการของการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่ได้เกิดขึ้นกับผู้เรียนให้พวกเขาเหล่านั้นได้มีองค์ความรู้ให้ได้ ไม่มากนัก

ต่อมาสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการทำงานการศึกษาสงเคราะห์ พบว่า ได้มีการนำเอา กลไกทางด้านการทำงานร่วมกับองค์กรภายนอก เข้ามาช่วยเสริมสร้างในการบริหารงาน เช่น มีการ ทำงานร่วมกับสำนักงานพระพุทธศาสนา ห้างร้าน และบริษัทต่างๆ เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เพื่อที่จะ สร้างความก้าวหน้าในเรื่องของการสงเคราะห์เด็กนักเรียนทั้งหลาย ให้ได้รับโอกาสจากการสนับสนุน ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน พร้อมกับองค์กรภายนอกต่างๆ ให้มากขึ้น เพื่อเป็นการ จัดหาทุนการศึกษาสงเคราะห์มอบให้แก่พระภิกษุสามเณร และนักเรียนทั่วไปได้รับทุนการศึกษาอย่างทั่วถึง ส่วนสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในด้านสาธารณสงเคราะห์ ก็พบว่า ได้มีการนำเอากลไกการมี เป้าหมายในการทำงานมาช่วยเสริมสร้างในการทำงาน โดยกลไกนี้ก็จะมีการแบ่งงานกันทำ เพื่อให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น แล้วสามารถทำให้งานที่ได้มีการแบ่งอำนาจหน้าที่ให้แก่แต่ละวัดไปทำนั้น ก็จะมีผลสมบูรณ์ และได้งานตามที่ตั้งเป้าหมายเอาไว้ ซึ่งจะทำให้งานทางด้านนี้ มีวิธีการทำงานที่ เป็นไปอย่างมีระบบระเบียบตามที่มีมหาเถรสมาคมได้ตั้งเอาไว้ สุดท้ายสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ ในด้านสาธารณูปการ ก็พบว่า พระสังฆาธิการได้มีการนำเอากลไกการวางแผนงานในการก่อสร้าง เข้า มาช่วยในการทำงาน เพื่อที่จะทำให้งานทางด้านสาธารณูปการภายในวัดของพระสังฆาธิการแต่ละรูป นั้น ได้มีการบริหารจัดการภายในวัดของตนเป็นไปอย่างมีระบบแบบแผนในการก่อสร้าง และทำ บุรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถาน ได้อย่างถูกต้องจนเกิดผลสัมฤทธิ์ในการทำงานได้^๔ ซึ่งการทำงานทางด้าน

^๓ สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

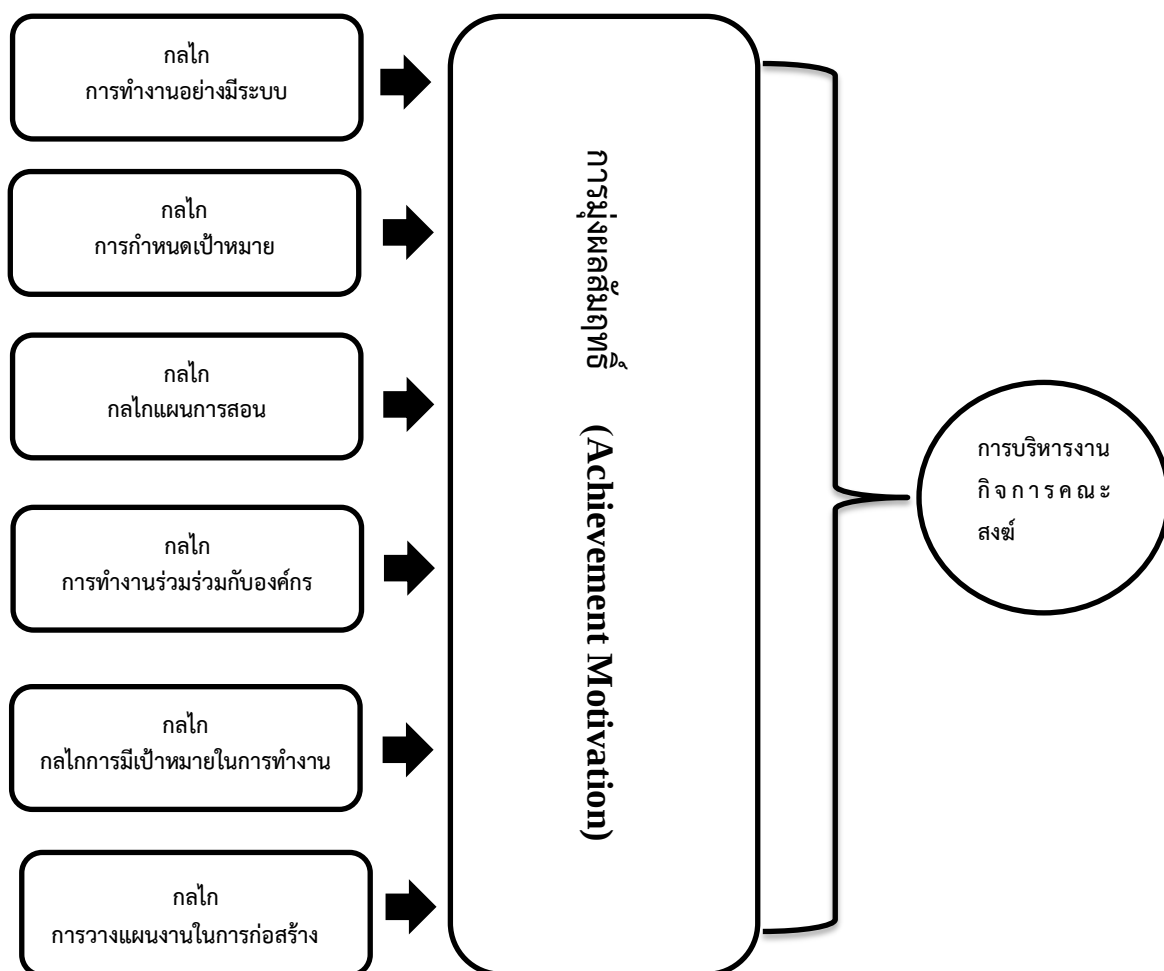
^๔ สัมภาษณ์ นายภฏ ภูประเสริฐ, หัวหน้ากลุ่มอำนวยการและกิจการพระพุทธศาสนา, วันที่ ๑๗

กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๕ สัมภาษณ์ พระครูจิรวัดนโสมณ, เจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

สาธารณูปการนั้นก็คือ การพัฒนาวัดในด้านวัตถุทุกอย่าง ไม่เฉพาะแต่ศาสนสถานเท่านั้น หากรวมไปถึงการทำวัดให้สะอาด รมรื่น สะดวกสบาย การทำถนนหนทางเดินในวัด และการตกแต่งวัดให้ดูสวยงามให้สบายตาแก่ผู้พบเห็นด้วย ซึ่งงานสาธารณูปการนั้น เป็นงานประจำของพระสังฆาธิการและเจ้าอาวาสอย่างหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ ที่จะต้องทำทั้งนี้เพื่อสร้างสิ่งที่เป็น รัักษาสิ่งที่มีอยู่แล้วไว้ และซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดทรุดโทรมให้คงสภาพไว้ เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและพระสงฆ์ภายในวัด นี่ก็คือสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการแสดงทัศนะของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ว่า คณะพระสังฆาธิการได้นำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)

แผนภาพที่ ๓.๑ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะการมุ่งผลสัมฤทธิ์

๓.๑.๒ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการ คณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านการความร่วมมือ แรงร่วมใจ (Teamwork)

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ในการนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะด้านการความร่วมมือแรงร่วมใจ (Teamwork) ทำให้ได้ทราบว่า สมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจด้านการปกครอง พบว่า ได้มีการนำเอาหลักกลไกทางการนัดประชุม ประจำเดือน เข้าไปช่วยเสริมสร้างสมรรถนะในด้านการทำงานแบบร่วมมือแรงร่วมใจทางด้านการปกครองเข้ามาช่วยในการบริหารงาน^๖ ก็เพื่อที่จะนำเอาหลักกลไกนี้ได้เข้ามาช่วยในการตัดสินใจในแต่ละ ครั้งนั่นเอง เพื่อไม่ให้เกิดการผิดพลาดในการทำงานตามที่ทางมหาเถรสมาคม และสำนักงานเจ้า คณะอำเภอ ได้มีการให้คณะพระสังฆาธิการ ได้มีการไปดำเนินงานนั่นเอง ซึ่งในการดำเนินงานแต่ละ ครั้งนั้นคณะพระสังฆาธิการ ในเขตจังหวัดลำพูน ก็จะมีการทำงานโดยใช้หลักกลไกการนัดประชุม ประจำเดือน เข้ามาช่วยในการทำงานสมรรถนะทางด้านความร่วมมือแรงร่วมใจเช่น เมื่อมีงานทาง ด้านการปกครองในรูปแบบใหม่มาจากคำสั่งการของมหาเถรสมาคม พระสังฆาธิการนั้นก็จะเป็นการทำงานเป็นทีมคือ มีการนัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือกันในเรื่องนั้นๆ^๗ ซึ่งจุดนี้ก็สามารถสร้างความ สามัคคีในการทำงาน โดยมีการรับฟังความคิดเห็นในความคิดของผู้อื่น อีกด้วย^๘

สมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจด้านการเผยแผ่ ก็พบว่า โดยก็ได้มีการใช้หลักกลไกทางด้านการ ทำงานแบบเป็นกลุ่ม เข้ามาช่วยในการทำงาน จนสามารถสร้างความสามัคคีในการทำงานได้^๙ และสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจด้านศาสนศึกษา ก็พบว่า ก็ได้มีการนำเอาหลักกลไกของการมีส่วนร่วม เข้ามาช่วยเสริมสร้างในการทำงานทางด้านนี้ กล่าวคือ เน้นการมีส่วนร่วมในการเรียนไปพร้อมๆ กัน เพื่อเป็นกระบวนการในสร้างการทำงานตามหลักสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจระหว่างผู้เรียนกับ ผู้สอนได้^{๑๐} ส่วนสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจด้านศึกษาสงเคราะห์ก็ทำให้พบว่า เมื่อเราได้นำเอา กลไกทางการทำงานแบบมีความสามัคคีเข้าไปช่วยในการทำงาน ทางด้านสมรรถนะความร่วมมือ แรงร่วมใจของการศึกษาสงเคราะห์แล้วนั้น ก็จะทำให้งานทางด้านนี้ออกมาอย่างมีรูปแบบที่สามารถ ทำงานกันเป็นกลุ่ม และสามารถสร้างความสามัคคีซึ่งกันและกันได้ในการทำงานแบบเป็นหมู่คณะ ได้^{๑๑} ต่อมาในส่วนสมรรถนะความร่วมมือแรงร่วมใจด้านสาธารณสงเคราะห์พบว่า พระสังฆาธิการควรมี การใช้หลักกลไกการมีส่วนร่วมในการทำงาน เข้ากับสมรรถนะทางด้านการมีความร่วมมือแรงร่วมใจ เพราะว่า ถ้าหากเราได้นำเอาหลักกลไกการมีส่วนร่วมในการทำงาน เข้าไปประยุกต์ใช้กับหลักสมรรถนะ ทางด้านความร่วมมือแรงร่วมใจแล้วนั้น ก็จะทำให้การทำงานมีระบบและทีมงานที่แข็งแกร่งขึ้นมาได้อีก มาก จนสามารถสร้างความเป็นเอกภาพในการทำงานทางด้านนี้ได้ ซึ่งการทำงานตามระบบกลไก

^๖ สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๗ สัมภาษณ์ พระครูจิรวัดมนโสภณ, เจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๘ สัมภาษณ์ พระครูประภัสร์ศีลาภรณ์, เจ้าคณะตำบลหนองหนาม, วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^๙ สัมภาษณ์ พระครูสิริสุตานุยุต,ดร., ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูจิรวัดมนโสภณ, เจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระครูกิตติปริยัตินิเวศน์, เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ทางด้านความร่วมมือร่วมใจ นั่นก็ได้มีวิธีการให้พระสังฆาธิการได้นำไปบูรณาการในการทำงานอยู่ว่า การทำงานเป็นทีมหมายถึง ความตั้งใจและความพร้อมที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น หรือเป็นส่วนหนึ่งของ ทีม หน่วยงานโดยผู้ปฏิบัติมีฐานะเป็นสมาชิก ไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในฐานะหรือตำแหน่งหัวหน้าทีม แต่เพียงตำแหน่งเดียว ความเป็นสมาชิกในทีมดังกล่าวหมายถึงความรวมถึงความสามารถในการสร้าง และรักษาสัมพันธภาพกับสมาชิกในทีมด้วย^{๑๒} ในส่วนสมรรถนะความร่วมมือร่วมใจด้าน สาธารณูปการก็พบว่า พระสังฆาธิการก็ได้มีกลไกทางด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เข้ามาช่วย เสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานกล่าวคือ การทำงานนั้นจะต้องมีการทำงานเป็นหมู่คณะ และ จะต้องเป็นผู้รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่นๆ โดยเปิดโอกาสให้พวกเขาเหล่านั้นได้แสดงความคิดเห็นในการช่วยกันพัฒนา อีกทั้งก็ต้องควรรู้ว่าสิ่งใดควรทำ สิ่งไหนไม่ควรทำ และสิ่งใดบ้างที่จัดทำ สร้างขึ้นแล้วสามารถนำมาใช้ประโยชน์ให้กับสาธารณะได้มากที่สุด^{๑๓} และเมื่อพระสังฆาธิการได้มีการ นำเอาหลักการพัฒนางานองค์ความรู้ มาใช้ในการทำงานนั้น ก็จะทำให้งานทางด้านการสาธารณูปการนั้น มีคุณภาพในการทำงานมากยิ่งขึ้น เปรียบเสมือนหลักธรรมเรื่องหนึ่งนั่นก็คือ หลักธรรมสัปปุริสธรรม ๗ ประการคือ ธรรมที่ทำให้คนเป็นสัตบุรุษ หรือ เป็นคนดี เป็นคนเก่ง เหมาะสมสำหรับเป็นธรรมะของ นักบริหาร จัดการ ซึ่งมีด้วยกัน ๗ ประการ ดังนี้

๑. ฌัมมัญญตา (Knowing the Law, Knowing the Cause) ความเป็นผู้รู้จักเหตุ คือรู้ความจริง รู้หลักการ รู้กฎเกณฑ์ และรู้จักหลักการที่จะทำให้เกิดผล รวมความว่า การบริหารจัดการในองค์กร ผู้บริหารจำเป็นต้องพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างถูกต้อง เพื่อบรรลุเป้าหมายว่า เมื่อเรา สร้างเสนาสนะไปแล้ว มันมีความถูกต้องกับหลักการสร้างหรือไม่

๒. อัถธัญญตา (Knowing the Meaning, Knowing the Purpose) ความเป็นผู้รู้จักผล หรือความมุ่งหมาย คือรู้ความหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ รู้จักผลที่เกิดขึ้น สืบเนื่องจากการ กระทำตามหลัก หมายถึง เมื่อสร้างเสนาสนะภายในวัดขึ้นมาแล้ว สิ่งเหล่านั้นมันไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อ วัดหรือองค์กร ในที่นี้ก็หมายถึงการมีแผนงานที่ดี การวางแผนที่วิเคราะห์ผลกระทบด้านต่าง ๆ หรือไม่

๓. อัถตัญญตา (Knowing Oneself) ความเป็นผู้รู้จักตน คือ รู้จักเราว่าเรานั้นโดย ฐานะภาวะเพศ ความรู้ความสามารถ และคุณธรรมเป็นอย่างไร และเท่าใด แล้วประพจน์ให้ เหมาะสม และรู้จักที่จะปรับปรุงต่อไป ในที่นี้หมายถึง รู้จักองค์กรที่เราบริหารเป็นอย่างดีว่ามีจุดด้อย จุดแข็งอย่างไร มีขีดความสามารถอย่างไร และรู้จักการปรับปรุงองค์กรให้ทันต่อเหตุการณ์ที่มี ผลกระทบ รวมทั้งการบริหาร ความแตกต่างที่จะทำให้องค์กรเป็นเลิศมีประสิทธิภาพ และมั่นคงถาวร

๔. มัตตัญญตา (Moderation, Knowing how to be temperate) ความเป็นผู้รู้จักประมาณ คือ ความพอดีในการจ่ายโภคทรัพย์ ในที่นี้หมายถึงการบริหารการเงิน หรือการขยายกิจการ ต้องพิจารณาให้รู้จักประมาณในความเพียงพอขององค์กรขีดความสามารถขององค์กร ขีด ความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร รวมทั้งการ แข่งขันที่รอบคอบและรู้จักประมาณขีด

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายประพันธ์ คำจ้อย, ผอ.สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

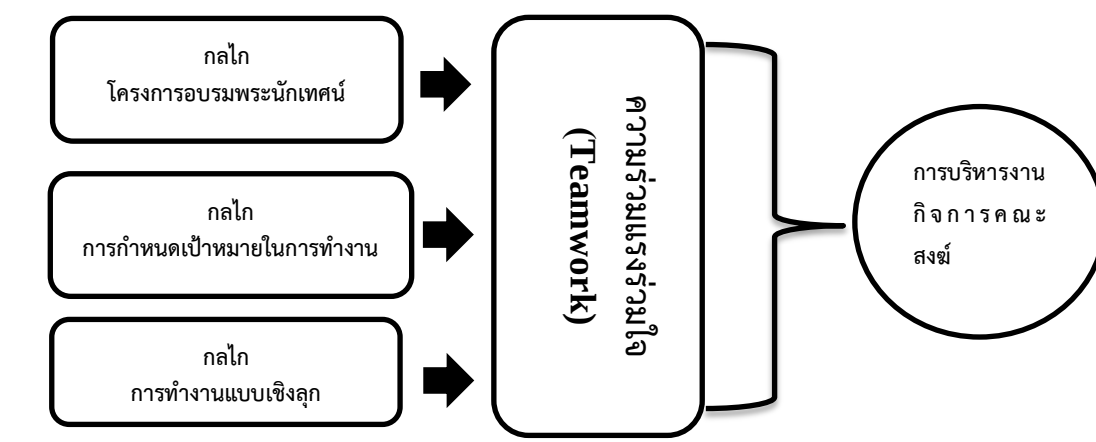
ความสามารถขององค์กร เช่น พระสังฆาธิการจะสร้างโรงฉัน ต้องดูความเหมาะสมของทุนทรัพย์ด้วย ว่าเรามีความเพียงพอเท่าใด ถึงจะสร้างโรงฉันที่เหมาะสมกับเม็ดเงินที่มีอยู่

๕. กาลัญญตา (Knowing the Propertime) ความเป็นผู้รู้จักกาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และระยะเวลาในการประกอบกิจ ในที่นี้หมายถึง การบริหารจัดการ จะต้องมีความเข้าใจถึงระยะเวลาที่เหมาะสม การสร้างโอกาสขององค์กรจะต้องพิจารณาถึงสถานการณ์ในเวลานั้น ๆ ว่า ควรจะดำเนินการอย่างไร อะไรควรงด อะไรควรกระทำ เวลาใดควรขยายงานทางด้านการก่อสร้าง ภายใน ภายนอกของวัดเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ ประชาชนนั่นเอง

๖. ปริสัญญุตตา (Knowing the Assembly, Knowing the Society) ความเป็นผู้รู้จักชุมชน คือ รู้ரியที่จะประพัตต่อชุมชนนั้นว่า ควรจะดำเนินการอย่างไร การบริหารจัดการอย่างไร ซึ่งจำเป็นต้องมีความปฏิสัมพันธ์กับองค์กรต่างๆ นั่นก็คือ บวร วัด บ้าน โรงเรียน เป็นต้น

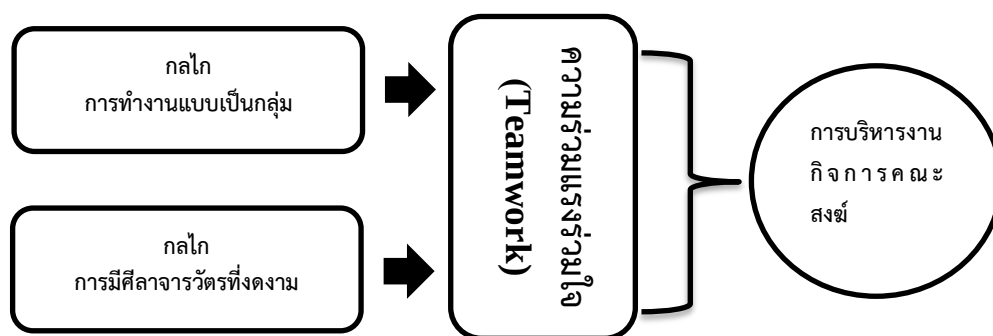
๗. บุคคลัญญุตตา (Knowing the individual, Knowing the different individuals) ความเป็นผู้รู้จักบุคคล คือ รู้จักความแตกต่างของบุคคลว่า พวกเขาเหล่านั้นมีความสามารถ ทักษะในการทำงานทางด้านใด ตลอดไปถึงเรื่องคุณธรรม เพื่อที่จะใช้มอบงานที่เหมาะสมให้การบริหารจัดการในการก่อสร้างเสนาสนะในด้านนั้นๆ ที่บุคคลเหล่านั้นมีความถนัดแล้วสามารถทำงานทางด้านเหล่านี้ออกมาได้ดี^{๑๔} เมื่อพระสังฆาธิการได้มีการนำเอาหลักกลไกต่างๆ เข้ามาช่วยในการทำงานทางด้านสาธารณูปการนี้แล้ว ก็จะทำให้งานทางด้านนี้มีการบริหารจัดการภายในวัดได้อย่างเหมาะสม และมีความงดงามตามด้านศิลปะ วัฒนธรรมของไทย โดยสิ่งที่จะออกมาแล้วปรากฏให้เห็นในการทำงานก็คือ วัดนั้นๆ จะมีความงดงาม ตามเอกลักษณ์พื้นบ้านล้านนา^{๑๕} นี่ก็คือสมรรถนะการความร่วมมือร่วมใจในด้านการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการแสดงทัศนะของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ว่า คณะพระสังฆาธิการได้นำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)

^{๑๔} ที.ป.า. (ไทย) ๑๑/๓๓๑/๒๖๔.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายพนรัตน์ อินทร์แสง นักวิชาการทางด้านงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

แผนภาพที่ ๓.๒ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะความร่วมมือร่วมใจ

๓.๑.๓ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ในการนำเอากลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างงานทางด้านการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise) ทำให้ได้ทราบว่า สมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพในด้านการปกครองก็พบว่า พระสังฆาธิการก็ได้ใช้กลไกทางด้านการจัดทำโครงการอบรมพัฒนาผู้นำทางด้านการปกครอง ขึ้นมาอยู่ทุกๆ ปี เพื่อที่จะเป็นการสั่งสมองค์ความรู้ ความสามารถของตนในการปฏิบัติหน้าที่ ด้วยการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จนสามารถประยุกต์ใช้กับการงานทางด้านการปกครองได้^{๑๖} โดยการทำงานในปัจจุบันนี้ คณะพระสังฆาธิการ หรือเจ้าอาวาสในแต่ละวัดนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์การทำงานแบบสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพทางด้านการปกครองของตนเองให้มากขึ้น โดยต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้ในด้านการปกครองในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อที่จะสามารถนำไปปกครองกับพระสงฆ์สามเณรภายในวัดของตนเองที่เป็นบุคลากรรุ่นใหม่ และให้อยู่ในโอวาทในการรับคำสั่งของการปกครองให้เป็นไปในรูปแบบ คือ มีการเคารพกติกา ข้อระเบียบบังคับต่างๆ ที่ทางพระสังฆาธิการ หรือเจ้าอาวาสได้นำมาใช้ในการปกครอง^{๑๗} เพื่อเป็นการสร้างระบบระเบียบในการปกครองที่ดี มีรูปแบบสมรรถนะในการปกครองที่เป็นไปตามกฎ ของทางคณะสงฆ์พร้อมกับการปกครองในรูปแบบที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ และสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพด้านการเผยแผ่พบว่า พระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน ได้มีกลไกทางด้านการอบรมพระนักเทศน์ จัดขึ้นมาอยู่ทุกๆ ปี ก็เพื่อที่จะให้พระสงฆ์นั้น ได้เรียนรู้ในหลักการเผยแผ่ที่ถูกต้อง และนำพัฒนาตนเองอยู่เสมอๆ จนสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับความรู้ที่ตนเองมีอยู่เพื่อที่จะนำไปใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้^{๑๘} ส่วนสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพด้านศาสนศึกษา พระสังฆาธิการ

^{๑๖} สัมภาษณ์ พระครูสมุทรปฏิภาณ ฐิริปัญโญ, เลขานุการรองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๗} สัมภาษณ์ พระครูกิตติปริยัตินิเวศน์, เลขานุการเจ้าคณะจังหวัดลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายพงษ์เทพ มั่นสดร, ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน, วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ในเขตอำเภอเมืองลำพูนได้มีการนำเอากลไกโครงการอบรมพระสอนศีลธรรม เข้าไปเสริมสร้างหลักสมรรถนะทางด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพแล้วนั้น ก็จะทำให้การทำงานของพระสังฆาธิการ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ที่อบรมสั่งสอนแก่ เด็กนักเรียนและเยาวชนทั้งหลายในโรงเรียนต่างๆ นั้น ก็จะสามารถทำให้การทำงานของพระสังฆาธิการ ได้มีเทคนิควิธีการสอนในรูปแบบใหม่ๆ อยู่เสมอ ซึ่งมันเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถนำมาเป็นแนวคิด และกระบวนการหรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ มาช่วยในการจัดการเรียนรู้ได้ และยังสามารที่จะพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังสามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนด้วยนวัตกรรมต่างๆ เหล่านั้นที่พระสังฆาธิการได้มีการศึกษาค้นคว้ามาแล้วนำมาสอนให้แก่เด็กนักเรียน อีกทั้งยังสามารถประหยัดเวลาในการเรียนได้อีกด้วย^{๑๙}

กลไกของโครงการอบรมพระสอนศีลธรรม เข้ามาเสริมสร้างสมรรถนะทางด้านการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพของด้านการศาสนศึกษาแล้วนั้น กลไกเหล่านี้ก็จะสามารถช่วยให้พระสังฆาธิการได้มีการศึกษาองค์ความรู้ในการรูปแบบการสอนที่มีความแบบใหม่ คือ พระสังฆาธิการสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้โดยการลงมือปฏิบัติ เช่นเดียวกับการเชิญชวนให้นักเรียนร่วมลงมือกับพระสังฆาธิการด้วย ซึ่งจุดนี้จะเป็นโอกาสในการสังเกตการณ์การทำงาน และร่วมแบ่งปันประสบการณ์ที่ค้นพบด้วยกัน ซึ่งการเรียนรู้ลักษณะนี้จะช่วยให้ครูผู้สอนสามารถที่จะทำให้มีความก้าวหน้ากระโดดจากทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติที่ประสบความสำเร็จได้ เพราะว่า การเรียนการสอนในยุคใหม่ไม่เพียงแต่สอนนักเรียน แต่ยังต้องดูแลและสร้างความสัมพันธ์กับพวกเขาด้วยกระบวนการของการเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหาเป็นขั้นตอนสำคัญ พระสังฆาธิการควรจะกระตุ้นให้ผู้เรียนตั้งคำถาม และตรวจสอบคำถามของพวกเขา โดยวิธีการเช่นนี้จะทำให้หลักสูตรมีความหมายมากยิ่งขึ้น บทเรียนไม่จำเป็นต้องจบลงด้วยคำตอบที่ถูก แต่ควรจะเป็นคำตอบที่สามารถขยายผลไปสู่การตั้งคำถามของผู้เรียนต่อไปได้ เพราะแนวคิดสมัยใหม่มองว่า ความคิดของนักเรียนมีคุณค่า นักเรียนจะใช้พัฒนาความหมายของตัวเองแทนการถ่ายโอนความรู้จากครู โดยจะเน้นการคิดเชิงวิพากษ์มากกว่าข้อมูลที่ เป็นข้อเท็จจริง ดังนั้นกิจกรรมการเรียนรู้ควรมีความหมายและน่าสนใจให้กับนักเรียน พวกเขาควรได้รับอนุญาตในการสร้างพัฒนาและประยุกต์ใช้ความรู้หรือทักษะเพิ่มเติม พวกนักเรียนควรมีทางเลือกและได้รับโอกาสที่จะเป็นนักวางแผนและเป็นผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ และพระสังฆาธิการควรจะสร้างกิจกรรมขึ้นที่จะช่วยให้เด็กนำไปใช้ประโยชน์จากความรู้ในสถานการณ์ใหม่ได้อีกด้วย^{๒๐}

ส่วนสมรรถนะการส่งเสริมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพด้านศึกษาสงเคราะห์ ได้ใช้กลไกการมีโครงสร้างในการทำงาน ซึ่งกลไกนี้ก็สามารถทำให้งานของพระสังฆาธิการได้บรรลุเป้าหมายในการทำงาน ยกตัวอย่างเช่น ก่อนที่จะมีการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อการศึกษาขึ้นมาได้นั้น พระสังฆาธิการก็ได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันว่า จะมีแนวทางใดบ้างที่จะสามารถช่วยกันหาและอุดหนุนส่งเสริมให้มูลนิธิได้มีเงินเข้ามาช่วยในการหมุนเวียนก่อนในองค์กร ซึ่งพระสังฆาธิการทั้งหลายก็ต่างให้คำตอบไปในทางเดียวกันว่า ควรจะมีการจัดสร้างสิ่งของอะไรสักอย่างหนึ่งขึ้นมา เพื่อนำไปขอเงินอุดหนุนในแต่ละวัดแต่ละองค์กรต่างๆ ในจังหวัดลำพูน ซึ่งผลสรุปในการดำเนินงานของพระสังฆาธิการนั้น ได้มีขอสรุปไปในทิศทางเดียวกันว่า ควรที่จะมีการจัดสร้างองค์รูปเหมือนของครูบาเจ้าศรีวิชัยขึ้นมาเพื่อนำไปให้

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูสิริสุตานุยุต,ดร., ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานิสฺส, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

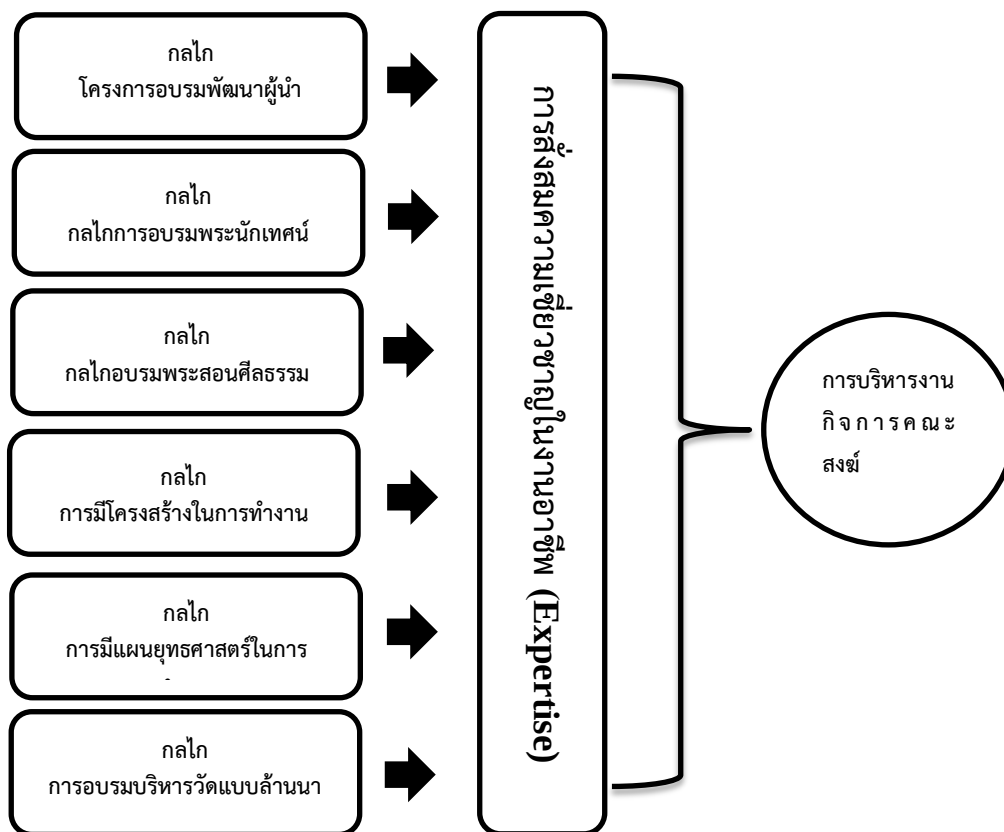
เข้าบูชา แล้วนำปัจจัยที่ได้มานั้นเป็นทุนการศึกษาการพระภิกษุ สามเณร นักเรียน ต่างๆ โดยได้มีการขอให้แต่ละวัดนั้น ได้ช่วยกันเข้าบูชาเพื่อเป็นการสมทบทุนในการก่อตั้งมูลนิธินี้ขึ้นมาได้นั่นเอง ซึ่งสิ่งที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ก็เป็นวิธีการหนึ่งของหลักการมีสมรรถนะทางด้านสังคมเชี่ยวชาญในงานอาชีพ โดยได้ใช้กลไกการทำงานแบบมีโครงสร้างในการทำงานของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมืองลำพูน และสมรรถนะการสังคมเชี่ยวชาญในงานอาชีพด้านสาธารณสงเคราะห์ พบว่า ได้ใช้กลไกการมีแผนยุทธศาสตร์ในการทำงานร่วมกับองค์กรภาครัฐและเอกชนร่วมในการทำงานทางด้านสาธารณสงเคราะห์ให้ได้ เช่น

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนพระสงฆ์นักพัฒนาให้ทำงานร่วมกับเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนองค์กรทางพระพุทธศาสนาเพื่อพัฒนาวิชาชีพสำหรับชุมชน
๓. จัดตั้งกองทุนเพื่อการสาธารณสงเคราะห์ให้มีมากขึ้นร่วมกับองค์กรต่างๆ
๔. จัดให้มีสถาบันทางการเงินเพื่อสนับสนุนงานด้านสาธารณสงเคราะห์ ที่มาจากองค์กรต่างๆ ให้ได้มากขึ้น
๕. มีการทำงานทางด้านกิจการสาธารณสงเคราะห์ ให้เป็นรูปธรรมโดยสามารถวัดและประเมินผลได้ เป็นต้น^{๒๑}

ปัจจุบันนี้งานทางด้านสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน ที่ได้ร่วมกันทำจนเห็นเป็นรูปธรรมในการทำงานทางด้านนี้ แล้วก็สามารถสร้างชื่อเสียงในการทำงาน จนได้รับการยอมรับจากทางคณะสงฆ์ในเขตอำเภอเมืองอื่นๆ ในจังหวัดลำพูน และจังหวัดที่ใกล้เคียง ได้นำเอาไปเป็นตัวอย่างในการทำงานอีกด้วย ซึ่งจุดนี้ก็ได้มองเห็นถึงว่า พระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน ได้มีการทำงานร่วมกันอย่างมีความสามัคคีกัน แต่สิ่งที่ทำให้การทำงานทางด้านสาธารณสงเคราะห์ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน ได้มีการทำงานที่มีทีมงานที่เข้มแข็งได้ และในส่วนสมรรถนะการสังคมเชี่ยวชาญในงานอาชีพด้านสาธารณูปการพบว่า ได้มีการใช้กลไกการอบรมในเรื่องบริหารจัดการวัดแบบล้านนาเข้าไปช่วยในการทำงานทางด้านนี้ ก็จะทำให้พระสังฆาธิการได้มีการสั่งสมองค์ความรู้ ความสามารถของตน ด้วยการศึกษาค้นคว้า และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจนสามารถประยุกต์ใช้องค์ความรู้เข้ากับการทำงานทางด้านสาธารณูปการคือสามารถนำเข้ามาบูรณาการกับสิ่งใหม่ๆ ได้ เช่น การก่อสร้าง การบูรณปฏิสังขรณ์ ศาสนสถานที่มีแนวทางใหม่ๆ โดยไม่ขัดกับวัฒนธรรมทางพื้นบ้านได้ นี่ก็คือสมรรถนะการสังคมเชี่ยวชาญในงานอาชีพ ในด้านการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน

จากการแสดงทัศนะของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ว่า คณะพระสังฆาธิการได้นำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนทางสมรรถนะด้านการสังคมเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระครูสิริสุตานุยุต,ดร., ผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ลำพูน, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

แผนภาพที่ ๓.๓ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ

๓.๑.๔ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะการให้บริการที่ดี (Service Mind)

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ในการนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างงานทางด้านสมรรถนะการให้บริการที่ดี (Service Mind) ทำให้ได้ทราบว่า สมรรถนะการให้บริการที่ดีด้านการปกครองได้ใช้กลไกการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ให้แก่บุคลากรภายในวัด เช่น อาจจะมีการพูดจาที่ไพเราะ สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ใต้บัญชา เป็นต้น^{๒๒} และสมรรถนะการให้บริการที่ดีด้านการเผยแผ่นั้นก็พบว่า ได้ใช้กลไกการทำงานแบบเชิงรุก เข้ามาช่วยในการทำงาน เพราะว่า ในสมัยนี้การทำงานทางด้านการเผยแผ่นั้น จะต้องมีการทำงานแบบเชิงรุกมากกว่าเชิงรับ ที่อยู่กับที่ไม่ได้ออกไปที่ได้ รอที่แต่จะอาศัยอยู่เพียงในวัดของตนเท่านั้น อีกอย่างหนึ่งก็เพื่อเป็นการให้การบริการที่ดีแก่ประชาชนได้ อีกด้วย^{๒๓} การทำงานเชิงรุกนั้นคือ เป็น การทำงานที่มีเป้าหมายสู่อนาคตการทำงานเชิงรุกต้องอาศัยข้อมูลข่าวสาร หรือประสบการณ์ที่ได้รับมาจากอดีต และที่กำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน โดยรอบการคิดจะเน้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต เน้นพันธกิจที่ดำเนินงานได้อย่างรวดเร็ว คุ่มค่า

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายภญ ภูประเสริฐ, หัวหน้ากลุ่มอำนวยการและกิจการพระพุทธศาสนา, วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๓} สัมภาษณ์ พระครูจิรวัดมนโสภณ, เจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

และมีคุณภาพ หรือเป็นการทำงานที่มีการวางแผนงานล่วงหน้า อย่างละเอียดรอบคอบ นั้นเอง^{๒๔} ซึ่งสิ่งนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่พระสังฆาธิการในเขตลำพูน ได้มีการนำมาเสริมสร้างสมรรถนะในงานทางด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา และเมื่อพระสังฆาธิการมีการทำงานแบบเชิงรุกแล้วนั้นก็必将ทำให้งานทางด้านการเผยแผ่ออกมาได้มีคุณภาพเช่น

๑. องค์กรสามารถเล็งเห็นวิกฤตและโอกาส
๒. องค์กรป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเตรียมเรื่องต่างๆ ไว้รองรับล่วงหน้าได้
๓. เป็นการช่วยลดทอนความเสียหายอย่างทันที่ทันที่
๔. เป็นการพัฒนาศักยภาพขององค์กรให้มีอุปนิสัยในการคิดและทำงานอย่างมีระบบเป็นต้น^{๒๕}

สมรรถนะการบริการที่ดีด้านศาสนศึกษาพบว่า ได้มีการเอากลไกทางด้านการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในการทำงานทางด้านนี้ ก็คือ งานทางด้านศาสนศึกษาในปัจจุบันนี้ พระสังฆาธิการที่เป็นครูพระสอนศีลธรรมนั้น ควรที่จะมีการสอนที่หลากหลายรูปแบบในการสอนมากขึ้นเช่น มีการจัดทำสื่อการเรียนการสอนแบบใช้ โปรแกรมทาง Power Point หรือ E – Book ตลอดไปถึงการนำเรื่องราวทางคลิปวิดีโอ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นๆ นำเข้ามาช่วยประยุกต์ในการเรียนการสอนของแต่ละครั้ง นั้นเอง^{๒๖} ส่วนสมรรถนะการบริการที่ดีด้านศึกษาสงเคราะห์ก็พบว่า ได้ใช้กลไกทางด้านการประสานงานที่ดีทั้งภายใน และภายนอกองค์กรอยู่ตลอดเวลา เพื่อที่จะนำมาช่วยในการทำงานทางด้านนี้ของพระสังฆาธิการ ที่ในปัจจุบันได้มีการจัดตั้งมูลนิธิเพื่อการศึกษาขึ้นมาให้แก่พระสงฆ์สามเณร รวมไปถึงเด็กและเยาวชนทั้งได้จะได้รับโอกาสช่วยเหลือตนเอง โดยการทำงานคณะพระสังฆาธิการก็ได้มีกลไกการทำงานแบบมีการประสานงานที่ดีทั้งภายใน และภายนอกองค์กร ก็จึงทำให้การทำงานนั้นได้มีระบบที่แข็งแกร่ง โดยทำงานในแต่ละปีนั้นก็ประสบความสำเร็จ และสามารถที่จะช่วยเหลือแก่พระสงฆ์ สามเณร เด็ก เยาวชน และนักเรียน ที่พวกเขาเหล่านี้ได้ขาดแคลนเรื่องของทุนทรัพย์ในการที่จะศึกษาต่อยอดในการนำไปใช้เพื่อซื้อสิ่งของต่างๆ ในการเรียนได้^{๒๗}

ต่อมาในส่วนสมรรถนะการบริการที่ดีด้านสาธารณสงเคราะห์ก็พบว่า ได้มีการใช้กลไกความสนับสนุนในการทำงาน คือ เมื่อมีการประชุมกันนั้นพระสังฆาธิการแต่ละท่านนั้น ก็จะมีการรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และถ้าสิ่งไหนที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร พระสังฆาธิการทุกรูปนั้นก็จะมี การช่วยกันสนับสนุนในการทำงานในเรื่องนั้นๆ ให้บรรลุผลสำเร็จได้ และงานทางด้านสาธารณสงเคราะห์นี้ จะต้องเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาสเนื่องจากว่า ภัยคุกคามของพระพุทธศาสนา มีสาเหตุมาจากทั้งภายในองค์กร และภายนอกองค์กร トラบใดที่มนุษย์ยังเป็นผู้มีความเกี่ยวข้องกับสังคมนี้อยู่ ปัญหาต่างๆ ก็ยังคงอยู่ เพราะความคิดเห็นของแต่ละคนไม่เหมือนกัน อันนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติที่แตกต่างกันการดำเนินการตามแผนงานที่ทางมหาเถรสมาคมพร้อมกับสำนักงานเจ้าคณะ

^{๒๔} สัมภาษณ์ พระครูจันทวีรวงศ์, เลขานุการเจ้าคณะตำบลหนองหาม, วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

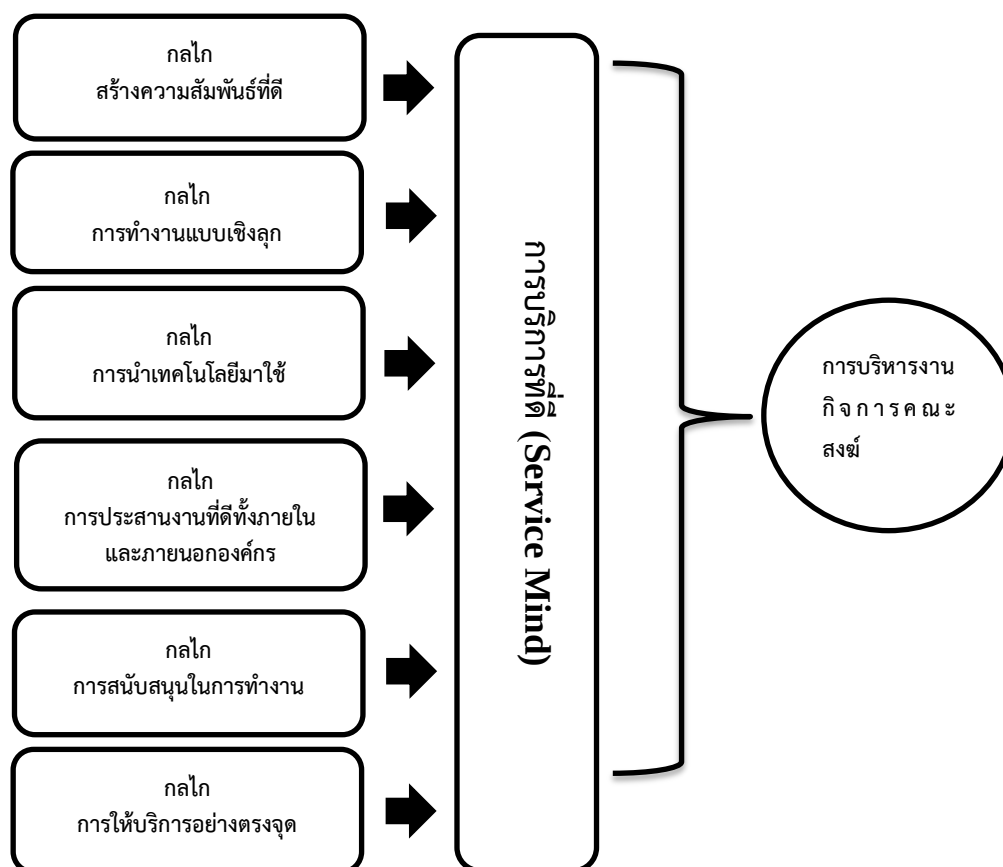
^{๒๕} สัมภาษณ์ นายพนรัตน์ อินทร์แสง นักวิชาการทางด้านงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายพงษ์เทพ มนัสตรง, ประธานสภาวัฒนธรรมจังหวัดลำพูน, วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๒๗} สัมภาษณ์ พระครูจิรวินโนโสภณ, เจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

อำเภอได้มีการมอบหมายให้ถือว่า เป็นการกำหนดรูปแบบการปฏิบัติงานขององค์กรพระพุทธศาสนา และการทำงานของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูน ทางด้านการสาธารณสงเคราะห์ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน จากที่เคยทำงานแบบปัจเจกชนคือ ต่างคนต่างทำ จนทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของพระพุทธศาสนา ซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นได้ก็เพราะว่า พระสังฆาธิการได้ใช้กลไกการสนับสนุนในการทำงาน^{๒๘} สุดท้ายสมรรถนะการบริการที่ดีด้านสาธารณูปการพบว่า ได้มีการใช้กลไกการให้บริการอย่างตรงจุด เข้ามาช่วยในการเสริมสร้างสมรรถนะในการทำงานเพราะว่า งานทางด้านสาธารณูปการนี้ยังไม่ใช่แค่การทำเพียงแคในวัดเท่านั้น แต่ยังร่วมไปถึงการทำการก่อสร้างภายนอกวัดที่เป็นสาธารณประโยชน์แก่ส่วนร่วมให้แก่ประชาชนอีกด้วย เช่น การสร้างโรงเรียน การสร้างโรงพยาบาล การสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน กับทำถนนหนทาง สิ่งเหล่านี้ เป็นต้น นี่ก็คือสมรรถนะการบริการที่ดี ในด้านการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการแสดงทัศนะของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ว่า คณะพระสังฆาธิการได้นำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูนทางสมรรถนะด้านการบริการที่ดี (Service Mind)

แผนภาพที่ ๓.๔ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะการบริการที่ดี

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระครูประภัสร์ศีลาภรณ์, เจ้าคณะตำบลหนองนาคำ, วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

๓.๑.๕ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการ คณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity)

จากการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูล พบว่า ในการนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity) ทำให้ได้ทราบว่า สมรรถนะด้านจริยธรรมการปกครองพบว่า ได้ใช้กลไกทางด้านการให้ความเสมอภาค แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อเป็นความยุติธรรม ในการบริหารจัดการดูแลความเรียบร้อยในการปกครอง^{๒๙} ส่วนสมรรถนะด้านจริยธรรมการเผยแผ่ ก็พบว่า พระสังฆาธิการก็ต้องมีกลไกการมีศีลาจารวัตรที่งดงาม ที่นำเข้าไปเสริมสร้างหลักสมรรถนะทางด้านจริยธรรมเพราะว่า ถ้าหากเรามีกลไกการมีศีลาจารวัตรที่งดงามแล้วนั้น ก็จะทำให้พระสงฆ์ได้มีการประพฤติปฏิบัติตนเองอยู่ในอาการของการเป็นเพศสมณะ โดยมีจริยาวัตรที่งดงามที่ประกอบไปด้วยศีลของพระภิกษุตามหลักของพระวินัย และเมื่อพระสังฆาธิการได้เดินทางไปเผยแผ่พระพุทธศาสนาที่ใดนั้น ก็จะสามารถทำให้เกิดความเลื่อมใสศรัทธาได้ในตัวของพระสังฆาธิการในรูปนั้นๆ ได้เนื่องจากมีจริยาวัตรในการแต่งกายที่งดงาม นั้นเอง^{๓๐} และไม่เพียงแต่การวางตนเองให้เหมาะสมแล้วนั้น การมีกลไกการมีศีลาจารวัตรที่งดงามตามสมรรถนะทางด้านจริยธรรม นี้ยังสามารถช่วยให้พระสังฆาธิการเป็นผู้ดำรงตนและการประพฤติปฏิบัติตนในวิถีแห่งความดีงาม ความถูกต้อง ทั้งในกรอบของกฎหมาย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อภาพลักษณ์ ศักดิ์ศรี ชื่อเสียง และเกียรติยศของความเป็นพระสงฆ์ที่ดี^{๓๑}

สมรรถนะจริยธรรมการศาสนศึกษาก็ได้มีการนำเอากลไกทางด้านการปฏิบัติหน้าที่ไปตามสุจริตธรรม คือ มีความรับผิดชอบต่องานที่ตนเองได้รับมอบหมายให้มาสอน โดยไม่มีการละเว้นหน้าที่ในการสอนของตนเอง เป็นต้น ส่วนสมรรถนะจริยธรรมศึกษาสงเคราะห์พบว่า ได้มีการนำเอากลไกทางด้านการมีข้อระเบียบ บังคับต่างๆ กล่าวคือ จะต้องมีการทำงานที่โปร่งใส ตัดสินใจตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความซื่อสัตย์ ไม่มีการโอนเอียง ไปฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด เมื่อได้รับเป็นผู้คัดเลือกในการตัดสินใจของการให้ทุนการศึกษา แก่ เด็ก เยาวชน นักเรียน ทั้งหลาย และต่อมาสมรรถนะด้านจริยธรรมสาธารณสงเคราะห์พบว่า พระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมืองลำพูนนั้น ก็ได้มีการนำเอากลไกการมีความเสียสละ เข้ามาช่วยประยุกต์กับการทำงานทางด้านนี้ ก็เพื่อที่จะให้พระสังฆาธิการ ได้มีการปฏิบัติหน้าที่ไปด้วยความสุจริต ไม่เลือกปฏิบัติเสียสละเวลาเข้าไปช่วยในการสงเคราะห์ และจะต้องมีการรักษาคำพูด มีสัจจะ เชื่อถือได้ ในเรื่องของการให้สงเคราะห์ต่างๆ แก่ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน และสุดท้ายสมรรถนะด้านจริยธรรมสาธารณูปการก็พบว่า พระสังฆาธิการส่วนมากมีการนำเอากลไกทางด้านการมีหลักความโปร่งใสในการทำงานหมายถึง มีการทำงานแบบตรวจสอบได้ทุกขั้นตอนในการทำงาน โดยเน้นการมีส่วนร่วมให้มาก เพื่อเป็นการสร้างความมีจริยธรรมในการทำงาน จึงจะทำให้งานนั้นๆ ออกมาได้ดี และประสบความสำเร็จตามที่ได้ตั้งเป้าหมายเอาไว้ นี่ก็คือสมรรถนะ

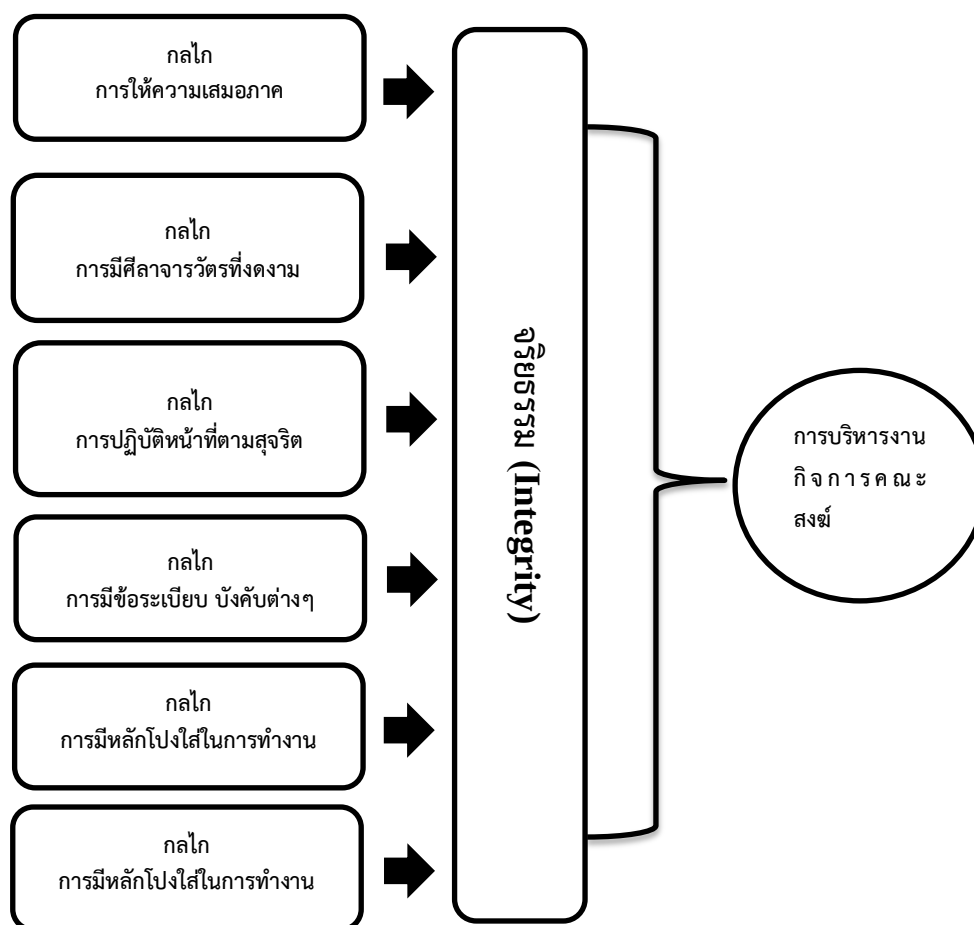
^{๒๙} สัมภาษณ์ นายรัชชัย พัฒนาปาลี, ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม, วันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นายจรัญ เมืองสุวรรณ, นักวิชาการทางด้านงานส่งเสริมพุทธศาสนศึกษา, วันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

^{๓๑} สัมภาษณ์ พระครูไพศาลธรรมานุสิฐ, รองเจ้าคณะอำเภอเมืองลำพูน, วันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

ด้านจริยธรรม^{๓๒} ในด้านการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

จากการแสดงทัศนะของผู้ให้ข้อมูลหลัก ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปเป็นแผนภาพองค์ความรู้ได้ว่า คณะพระสังฆาธิการได้นำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการ คณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ทางสมรรถนะด้านจริยธรรม (Integrity)

แผนภาพที่ ๓.๕ การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะต่างๆ เข้าไปเสริมสร้างสมรรถนะการจริยธรรม

^{๓๒} สัมภาษณ์ พระครูประภาศรีศีลาภรณ์, เจ้าคณะตำบลหนองหนาม, วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐.

๓.๒ สรุปองค์ความรู้จากการวิจัยเกี่ยวกับการนำเอาหลักกลไกสมรรถนะทั้ง ๕ ด้านเข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

กลไกการทำงานอย่างมีระบบ	=	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
กลไกการประชุมประจำเดือน	=	ความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)
กลไกโครงการอบรมพัฒนาผู้นำ	=	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
กลไกสร้างความสัมพันธ์ที่ดี	=	การบริการที่ดี (Service Mind)
กลไกการให้ความเสมอภาค	=	จริยธรรม (Integrity)
กลไกการกำหนดเป้าหมาย	=	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
กลไกการทำงานแบบเป็นกลุ่ม	=	ความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)
กลไกการอบรมพระนักเทศน์	=	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
กลไกการทำงานแบบเชิงรุก	=	การบริการที่ดี (Service Mind)
กลไกการมีศิลาจารวัตรที่งดงาม	=	จริยธรรม (Integrity)
กลไกแผนการสอน	=	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
กลไกเน้นการมีส่วนร่วม	=	ความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)
กลไกอบรมพระสอนศีลธรรม	=	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
กลไกการนำเทคโนโลยีมาใช้	=	การบริการที่ดี (Service Mind)
กลไกปฏิบัติหน้าที่ตามสุจริต	=	จริยธรรม (Integrity)
กลไกการทำงานร่วมกับองค์กรภายนอก	=	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
กลไกความสามัคคีในการทำงาน	=	ความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)
กลไกการมีโครงสร้างในการทำงาน	=	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
กลไกการประสานงานที่ดีทั้งภายใน และภายนอกองค์กร	=	การบริการที่ดี (Service Mind)
กลไกการมีข้อระเบียบ บังคับต่างๆ	=	จริยธรรม (Integrity)
กลไกการมีเป้าหมายในการทำงาน	=	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
กลไกการมีส่วนร่วมในการทำงาน	=	ความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)
กลไกการมีแผนยุทธศาสตร์ในการทำงาน	=	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
กลไกให้การสนับสนุนในการทำงาน	=	การบริการที่ดี (Service Mind)
กลไกการมีความเสียสละ	=	จริยธรรม (Integrity)
กลไกการวางแผนงานในการก่อสร้าง	=	การมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Achievement Motivation)
กลไกการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	=	ความร่วมมือร่วมใจ (Teamwork)
กลไกการอบรมบริหารจัดการแบบล้านนา	=	การสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพ (Expertise)
กลไกการให้บริการอย่างตรงจุด	=	การบริการที่ดี (Service Mind)
กลไกการมีหลักโป่งใสในการทำงาน	=	จริยธรรม (Integrity)

การบริหารงานกิจการคณะสงฆ์
ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน

แผนภาพที่ ๓.๖ สรุปองค์ความรู้การนำเอาหลักกลไกสมรรถนะทั้ง ๕ ด้านเข้าไปเสริมสร้างการบริหารงานกิจการคณะสงฆ์ของพระสังฆาธิการ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดลำพูน